

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-936
(prof. mr. M.L. Hendrikse voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus,
mr. S.W.A. Kelterman, leden en mr. dr. drs. H.M.B. Brouwer, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 3 januari 2020
Ingediend door : Consument
Tegen : ASR Schadeverzekering N.V., gevestigd te Utrecht, verder te noemen Verzekeraar
Datum uitspraak : 20 november 2020
Aard uitspraak : Bindend advies
Uitkomst : Vordering afgewezen
Bijlage : Clausule BEM Inbraakpreventie

Samenvatting

Inboedelverzekering; alarmclausule; verval van recht beding: causaliteitstoets.

Consument heeft geklaagd over het weigeren van dekking na diefstal, waarbij onder meer sieraden en horloges ter waarde van ongeveer 90.000,- euro zijn gestolen. Op de verzekering is de BEM Inbraakpreventieclausule van toepassing. Deze bepaalt onder meer dat de schade niet of slechts gedeeltelijk wordt vergoed als in geval van schade blijkt dat de woning tijdens het voorval niet was afgesloten en/of dat de voorschriften voor onderhoud en gebruik van de beveiligingsinstallatie niet zijn opgevolgd.

Ten tijde van de diefstal was het alarm niet ingeschakeld en op de bovenverdieping van de woning stond een kiepraam open. Ten minste twee voorschriften uit de BEM Inbraakpreventieclausule zijn dus niet nageleefd. Anders dan Consument heeft gesteld, is er sprake van een causaal verband tussen het niet naleven van de voorschriften en de diefstal schade nu men door het openstaande kiepraam van de slaapkamer het huis heeft kunnen binnendringen waarbij het alarm niet in werking is getreden. Uit de slaapkamer, waarvan het kiepraam openstond, zijn zaken gestolen maar ook van de benedenverdieping van de woning. De diefstal had mogelijkerwijs dus voorkomen kunnen worden door het alarm in te schakelen en het raam te sluiten. Het raam is niet geforceerd, de shutter voor het raam wel. Deze heeft echter slechts een esthetische en zonwerende functie. De dieven hebben zelfs de tijd gehad om die shutter gedeeltelijk terug te hangen. Nu Verzekeraar de preventieclausule heeft mogen invoeren, is de klacht volgens de Commissie ongegrond.

I. De procedure

I.1 De Commissie beslist op basis van haar Reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat hierbij om: 1) de klachtuiting van de gemachtigde van Consument; 2) de aanvullende stukken van Consument; 3) het verweerschrift van Verzekeraar; 4) de repliek van de gemachtigde van Consument, 5) de dupliek van Verzekeraar en 6) de reactie daarop van de gemachtigde van Consument.

- 1.2 De Commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- 1.3 Consument en Verzekeraar hebben gekozen voor een bindend advies. De uitspraak is daarom bindend. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Hieronder volgt een korte weergave van de vaststaande feiten, de klacht en de vordering van Consument en het verweer van Verzekeraar.

Wat is er gebeurd?

- 2.1 Consument heeft een woonhuis- en inboedelverzekering bij Verzekeraar met ALLRisks-dekking en garantie tegen onderverzekering. Lijfsieraden zijn verzekerd voor een bedrag van € 100.000,-. Daarop zijn van toepassing de Algemene Polisvoorwaarden, model BBA 06-1 en de Bijzondere Polisvoorwaarden BIF 07-1. Op het polisblad is de Clausule BEM Inbraakpreventie vermeld. Deze clausule is opgenomen als bijlage bij deze uitspraak. In de woning van Consument is een beveiligingsinstallatie aanwezig. Deze kan worden ingeschakeld door het intoetsen van een code op een bedieningspaneel direct achter de toegangsdeur van de woning dan wel door middel van een afstandsbediening (handzender). Alle draai-/kantelramen zijn voorzien van een magneetcontact en een trilcontact. Deze contacten zijn aan de onderkant van de ramen gemonteerd, zodat het alarmsysteem ook kan worden ingeschakeld op het moment dat de draai-/kantelramen in de kiepstand staan. Als een raam, dat naar binnen toe in de kiepstand staat, wordt geopend, wordt het alarmsysteem geactiveerd. De draai-/kantelramen van de woning zijn verder voorzien van zogenoemde inzethorren. Aan de buitenzijde van de ramen bevinden zich elektrisch bedienbare shutters, die de ramen geheel afsluiten en aan het zicht onttrekken.
- 2.2 Consument heeft samen met zijn echtgenote en schoonmoeder hun woning op 21 juni 2019 omstreeks 15.15 uur verlaten voor een korte vakantie waarvan hij op 24 juni 2019 omstreeks 13.30 uur in de woning is teruggekeerd. Tijdens de afwezigheid van Consument is in de vrijstaande woning ingebroken via het slaapkamerraam op de eerste etage aan de zijgevel. Het raam stond in kiepstand. De hele woning is doorzocht en er is een aantal kostbare zaken gestolen. Na ontdekking van de diefstal heeft Consument het noodnummer gebeld en de politie heeft een technisch sporenonderzoek verricht. Ten tijde van de inbraak waren de shutters 'dicht', zodat van buitenaf niet zichtbaar was dat het bewuste raam in kiepstand stond. Het alarmsysteem in de woning van Consument wordt dagelijks met een afstandsbediening geactiveerd, zoals is gebleken uit een historisch overzicht. Uit dat overzicht is ook gebleken dat de beveiligingsinstallatie op vrijdag 21 juni 2019 om 12.47 uur is uitgeschakeld met de afstandsbediening.

De echtgenote van Consument heeft het uitgeschakeld na terugkeer van een boodschap waarvoor ze voor korte tijd de woning had verlaten. Toen Consument, samen met zijn echtgenote en schoonmoeder, op 21 juni 2019 de woning heeft verlaten, heeft zijn echtgenote omstreeks 15.15 uur de beveiligingsinstallatie naar haar zeggen ingeschakeld met de afstandsbediening. Consument heeft 24 juni 2019 bij terugkeer in de woning omstreeks 13.30 uur de code ingetoetst op het bedieningspaneel om het alarm uit te schakelen en door deze handeling werd het alarm ingeschakeld. Consument heeft vervolgens direct (automatisch) opnieuw de code ingetypt om het alarm uit te schakelen. Bij navraag is gebleken dat het beveiligingsbedrijf ('[naam beveiligingsbedrijf]') niet kon zien of de afstandsbediening 21 juni 2019 omstreeks 15.15 uur heeft gefunctioneerd, dan wel of zij is gebruikt. Vastgesteld is wel dat het alarmsysteem niet was ingeschakeld en in de gehele periode van afwezigheid niet ingeschakeld is geweest.

- 2.3 Consument heeft een beroep gedaan op zijn inboedelverzekering naar aanleiding van de diefstalschade. Verzekeraar heeft uitkering geweigerd met een beroep op de Clause BEM Inbraakpreventie.

De klacht

- 2.4 Consument heeft erover geklaagd dat Verzekeraar een beroep heeft gedaan op de BEM-Inbraakpreventieclausule. Volgens Consument is wel voldaan aan de voorwaarden en ontbreekt het vereiste causaal verband tussen een eventuele schending van de clausule en het zich voordoen van de schade omdat de schade ook zou zijn ontstaan als het alarm wel zou hebben gefunctioneerd. De dader(s) is/zijn maar kort binnen geweest. De gestolen sieraden konden direct worden gepakt. Voorts is er in de woonplaats van Consument, [naam woonplaats], geen politiepost meer. Consument stelt verder dat de woning afdoende was afgesloten en daarom het beroep op de Clause BEM Inbraakpreventie door Verzekeraar niet terecht is. Ook meent Consument dat Verzekeraar in redelijkheid niet het standpunt kan innemen dat de volledige schade niet voor vergoeding in aanmerking komt. In de Clause BEM Inbraakpreventie is bepaald dat in gevallen waarvan hier sprake is, ook gedeeltelijke uitkering kan plaatsvinden. Verzekeraar heeft niet gereageerd op het subsidiaire beroep op gedeeltelijke uitkering.

De vordering

- 2.5 Sieraden en horloges met een waarde van totaal € 90.820,- (incl. BTW) zijn gestolen. Volgens Consument had Verzekeraar gezien alle feiten en omstandigheden in redelijkheid moeten besluiten over te gaan tot gehele dan wel gedeeltelijke uitkering van het door een expert vastgestelde bedrag waarmee hij ook akkoord is gegaan. Consument vordert dat nu in de procedure bij Kifid.

Het verweer

2.6 Verzekeraar heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van Consument. Voor zover relevant zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

De Commissie ziet zich gesteld voor de vraag of Verzekeraar een beroep heeft mogen doen op de BEM Inbraakpreventieclausule en de vordering tot uitkering naar aanleiding van diefstalschade heeft mogen afwijzen.

Clausule BEM Inbraakpreventie

- 3.1 Verzekeraar heeft een beroep gedaan op de Clausule BEM Inbraakpreventie. Hij heeft uitkering geweigerd van het gevorderde bedrag dat de diefstalschade vertegenwoordigt. De Commissie stelt voorop dat de clausule moet worden aangemerkt als een preventieve garantieclausule. Dit betekent dat het recht op uitkering geheel of gedeeltelijk vervalt als de voorschriften voor het gebruik van de beveiligingsinstallatie niet zijn opgevolgd. Een van de in de clausule omschreven verplichtingen is het in werkvaardige toestand houden en gebruiken van de beveiligingsinstallatie. Uit het dossier blijkt dat Consument niet aan deze voorwaarde heeft voldaan. Het alarm was in de periode van afwezigheid niet ingeschakeld. Het verweer van Consument dat zijn echtgenote dacht dat zij het alarm met de afstandsbediening had ingeschakeld, maakt dat niet anders. Verzekeraar heeft naar het oordeel van de Commissie dan ook terecht een beroep gedaan op verval van het recht op uitkering omdat het alarm ten tijde van de inbraak niet was ingeschakeld en Consument dus niet heeft voldaan aan de in de clausule BEM Inbraakpreventie gestelde voorwaarde dat de beveiligingsinstallatie in werkvaardige toestand wordt gehouden.
- 3.2 In de Clausule BEM Inbraakpreventie is ook de bepaling opgenomen dat dekking komt te vervallen indien de woning bij afwezigheid van de bewoners niet is afgesloten. Ook op deze voorwaarde heeft Verzekeraar een beroep gedaan bij de afwijzing van de diefstalclaim. Het staat vast dat het raam, waardoor de dieven zich de toegang tot de woning hebben verschaft, in kiepstand stond. De woning was dus niet behoorlijk afgesloten. Consument heeft volgens de Commissie ook op dit punt niet voldaan aan de voorwaarden van de clausule.

Causaal verband

- 3.3 Er kunnen zich gevallen voordoen waarin een beroep op de een verval van recht clausule, zoals ook de Clausule BEM Inbraakpreventie, naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar moet worden geacht. Dit kan het geval zijn wanneer er tussen het niet naleven van de clausule en de diefstal geen causaal verband aanwezig is (HR 27 oktober 2000, NJ 2001, 120). Consument heeft zich op het standpunt gesteld dat er geen althans onvoldoende causaal verband aanwezig is tussen het mogelijk niet naleven van het bepaalde in de preventieclausule en de diefstalschade.

Hij heeft in dat kader aangevoerd dat ook al zou het alarmsysteem hebben gefunctioneerd, de diefstal nog steeds zou hebben plaatsgevonden omdat de politiepost te ver verwijderd is van de woning en de gestolen zaken direct te pakken waren. Verder heeft hij aangevoerd dat het gesloten zijn van het kiepraam de diefstal evenmin had kunnen voorkomen.

- 3.4 De Commissie vindt onvoldoende aanknopingspunten om deze stelling te volgen. Er is wel sprake van causaal verband nu de alarminstallatie niet heeft gefunctioneerd en Consument het slaapkamerraam in kiepstand heeft laten staan bij het verlaten van het huis. De daders van de diefstal hebben het huis betreden door dit raam. Zij hebben niet alleen zaken gestolen uit de kamer waartoe het raam toegang geeft maar zij hebben het hele huis doorzocht en ook de shutter nog gedeeltelijk terug gehangen. Ook als het enige tijd zou hebben geduurd voordat de politie ter plaatse zou zijn geweest, zoals Consument stelt, lag het toch nog in de rede dat de politie na ontvangst van de melding dat de alarminstallatie in werking was getreden de diefstal had kunnen voorkomen dan wel beperken. De preventie-eisen waren gericht op het risico dat zich nu heeft verwezenlijkt. De Commissie oordeelt dat Consument onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat het vereiste causaal verband ontbreekt en Verzekeraar daarom in redelijkheid geen beroep kan doen op de inbraakpreventieclausule.
- 3.5 De Commissie is van oordeel dat Verzekeraar met een beroep op de Clausule BEM Inbraakpreventie uitkering van de geclaimde diefstalschade heeft mogen weigeren. De klacht van Consument is ongegrond.
- 3.6 In subsidiair verband heeft Consument gevorderd dat Verzekeraar hem een gedeeltelijke uitkering toekent. Naar het oordeel van de Commissie heeft Consument deze vordering onvoldoende onderbouwd, zodat ook deze moet worden afgewezen.

4. De beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening wanneer wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het Reglement van de Commissie van Beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak, zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de Geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage - Clausule BEM Inbraakpreventie

Clausule BEM Inbraakpreventie

Voor de woning op het risicoadres is een BORG-beveiligingscertificaat afgegeven. Onderdeel van de beveiligingsmaatregelen is een elektronische beveiliging. Bij elektronische beveiliging moet de verzekerde:

- een onderhoudscontract met het beveiligingsbedrijf hebben afgesloten, dat de gehele looptijd van de verzekering van kracht blijft;
- de beveiligingsinstallatie in een werkvaardige toestand houden en gebruiken.

De verzekerde moet ook zorgen voor het afsluiten van de woning:

- bij afwezigheid van de bewoners;
- wanneer de bewoners zich ter ruste hebben begeven;
- als dit verder ter voorkoming van inbraak, diefstal of vandalisme redelijkerwijze nodig is. Wij vergoeden de schade niet of slechts gedeeltelijk als in geval van schade blijkt dat:
 - het BORG-certificaat ongeldig is, de genomen preventiemaatregelen niet overeenstemmen met de risicoklasse van de woning en de verzekerde hiervan op de hoogte was;
 - de woning tijdens van het voorval niet was afgesloten;
 - de voorschriften voor onderhoud en gebruik van de beveiligingsinstallatie niet zijn opgevolgd.